

Resultatsammanställning

Gallupundersökning om svenska folkets syn på miljö- och klimatproblemen

mars 2007

Argument

Fakta om undersökningen

Metod

Undersökningen genomfördes med hjälp av telefonintervjuer (TNS Gallup). Frågeformuläret bestod huvudsakligen av kvantitativa frågor med fasta svarsalternativ. Denna resultatrapport består därför av statistiska resultat, d v s procenttal och medelvärden. En av frågorna var dock öppen och respondenterna fick besvara den med egna ord. De fria svaren på denna fråga har kategoriserats i efterhand för att få fram ett kvantitativt resultat.

Undersökningsmålgrupp & urval

Svenska folket i åldern 17-74 år. Slumpmässigt och riksrepresentativt urval.

Antal svarande

500 st.

Genomförandeperiod

19-26 mars 2007

Datainsamling

TNS Gallup
www.tns-gallup.se

Projektansvarig

Fredrik Erfelt, Argument AB
08-663 30 70 eller 070-560 03 42
fredrik@argument.nu
www.argument.nu

Uppdragsgivare

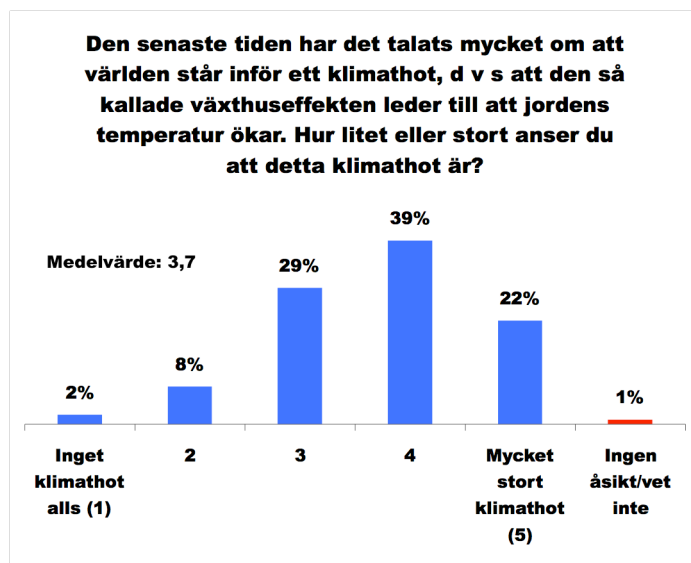
Banco Fonder
www.banco.se

Argument

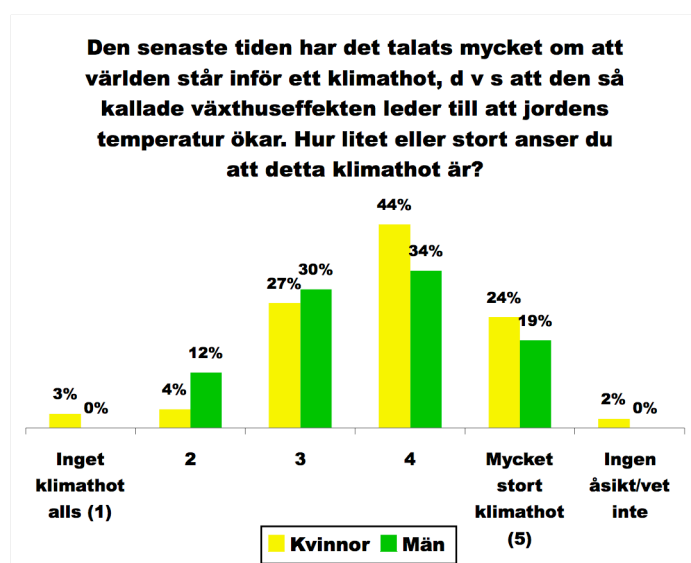
Miljö- och klimatproblemens storlek

Sex av tio svenskar upplever att klimathotet är stort

Den inledande intervjufrågan handlade om svenska folkets bild av klimatproblemens storlek. Resultatet visar tydligt att svenskarna nu tar denna fråga på allvar. 61% av undersökningsdeltagarna svarar att de upplever klimathotet som ganska eller mycket stort, d v s svarar 4 eller 5 på den femgradiga skalan. Endast var tionde svensk i åldern 17-74 år anser att klimatproblemen är ganska eller mycket små. Medelvärde på den femgradiga skalan blir så högt som 3,7.

Kvinnorna ser mer allvarligt på klimathotet än vad männen gör; 68% av kvinnorna anser att detta hot är ganska eller mycket stort – motsvarande andel bland männen är "endast" 53%. Medelvärde för kvinnorna på den femgradiga skalan ligger på 3,9 och för männen på 3,6.

Argument

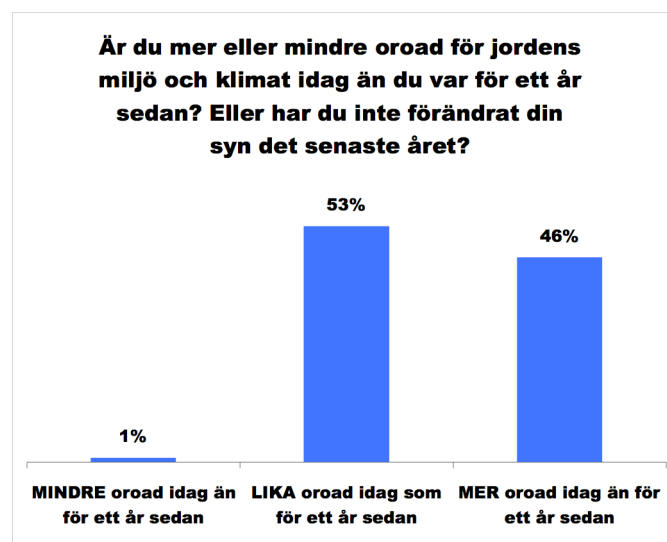
När man granskar resultatet mer detaljerat ser man att det också skiljer sig en hel del mellan andra undergrupper/nedbrytningar:

- De äldsta undersökningssdeltagarna upplever att klimathotet är betydligt större (medelvärde 3,8) än vad de yngsta respondenterna gör (medelvärde 3,5).
- Störst klimathot anser landets låginkomsttagare att vi har. Personer boende i hushåll med högre inkomster upplever inte att detta hot är fullt lika stort.
- De svenskar som bor på mindre orter/landsbygd upplever inte att klimathotet är fullt lika stort som stadsbor gör (storstäder och medelstora städer).

Däremot går det inte att se några egentliga resultatskillnader på denna fråga mellan olika delar av landet (Norrland, Svealand, Götaland) eller mellan olika utbildningsnivåer.

Nästan hälften av alla svenskar är mer oroade för jordens miljö och klimat idag än för ett år sedan

Resultatet på den förra frågan visar tydligt att svenskarna ser klimatet och den globala uppvärmningen som ett allvarligt hot inför framtiden. Hur färsk är då denna insikt om klimathotets storlek? Är svenskarna mer eller mindre oroade idag än de var för ett år sedan? Resultatet på den frågan visas i diagrammet nedan och ger en bild av hur mycket svenskarna har påverkats av den enorma uppmärksamhet som klimatfrågan fått i media på senare tid.

Resultatet i diagrammet ovan visar att det, bara under det senaste året, skett en kraftig förändring vad gäller svenska folkets medvetenhet och oro kring miljö- och klimatfrågorna. Nästan hälften uppger att de är mer oroade idag för jordens miljö och klimat än vad de var för ett år sedan. Drygt hälften svarar att de är lika oroade idag som för ett år sedan. Endast 1% uppger att de är mindre oroade idag.

Argument

Även i denna fråga finner vi stora resultatskillnader mellan kvinnor och män. 55% av kvinnorna uppger att de är mer oroade idag än för ett år sedan. Bland männen är denna siffra 38%.

En annan grupp som också påverkats mycket av den senaste tidens uppmärksamhet kring miljö- och klimatfrågorna är de äldsta undersökningsdeltagarna (personer i åldern 65-74 år). 54% av dessa respondenter uppger att de är mer oroade idag än för ett år sedan. Bland de yngsta i undersökningen (åldersgruppen 17-24 år) är det "endast" 38% som uppger att de blivit mer oroade för jordens miljö och klimat på senare tid.

I den förra frågan fanns det inga geografiska resultatskillnader, d v s mellan Norrland, Svealand och Götaland. Men när vi granskar hur befolkningens oro förändrats det senaste året finner vi att personer boende i Götaland har påverkats signifikant mer än rikssnittet, medan de boende i Norrland har påverkats signifikant mindre än svenskarna generellt. I Götaland svarar 51% att de är mer oroade idag än för ett år sedan. I Norrland är denna siffra 35%. En tänkbar förklaring till dessa skillnader är att de boende i södra Sverige har upplevt betydligt mer av stormar, översvämningar etc på senare tid än vad norrlänningarna gjort.

I förra frågan såg vi att landets låginkomsttagare ser mer allvarligt på klimathotet än vad personer med högre inkomst gör. Även i denna fråga om hur deras oro utvecklats under det senaste året ser vi samma mönster: de som har lägst hushållsinkomst har också påverkats mest. Bland dessa låginkomsttagare är det så många som 58% som svarar att de är mer oroade för jordens miljö och klimat idag än för ett år sedan.

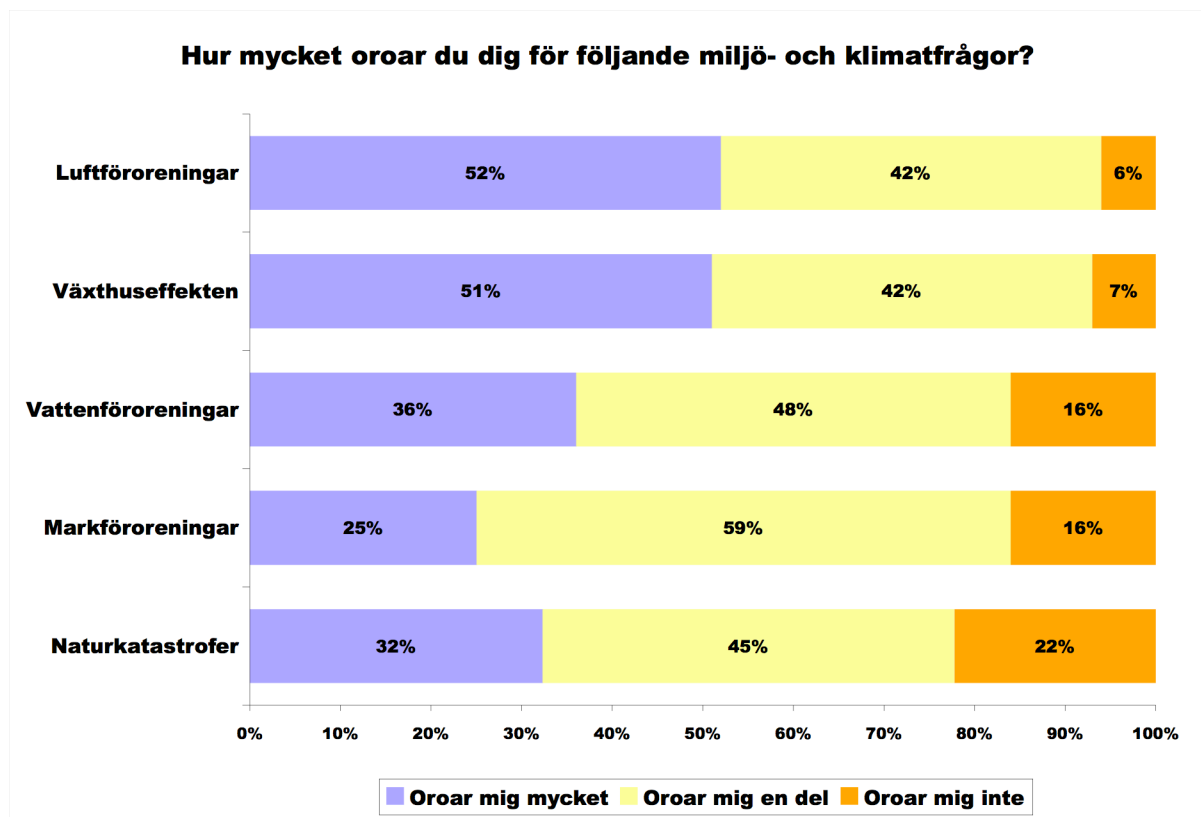
Luftföroreningarna och växthuseffekten – de största orosmolnen enligt svenska folket

Att svenska folket är oroade över miljö- och klimatfrågan, och att denna oro dessutom ökat kraftigt det senaste året, har vi sett i de föregående frågorna. Vad är det då svenskarna oroar sig för? I intervjuerna räknade vi upp fem miljö- och klimatfrågor som ofta nämns i debatten och frågade intervjupersonerna hur mycket de oroar sig för var och en av dem. Observera att de i viss mån överlappar varandra, t ex så skapas växthuseffekten av luftföroreningar bestående av växthusgaser etc.

För var och en av de fem uppräknade miljö- och klimatfrågorna fanns följande svarsalternativ:

- oroar mig mycket
- oroar mig en del
- oroar mig inte

I diagrammet på nästa sida ser vi hur svaren fördelas för de fem uppräknade miljö- och klimatproblemen.

Två av de uppräknade miljö- och klimatproblemen står i en klass för sig när det gäller svenska folkets oro; luftföroreningarna och växthuseffekten. 94% oroar sig (mycket eller en del) för luftföroreningar och 93% är oroliga för växthuseffekten. För båda dessa problem är det dessutom en majoritet som svarar att de *oroar sig mycket*. Oron för vattenföroreningar respektive markföroreningar är – totalt sett – lika utbredd bland svenskarna. Dock ser man att betydligt fler svarar att de *oroar sig mycket* för vattenföroreningar, medan så många som sex av tio svarar att de *oroar sig en del* för markföroreningar.

Resultatet för naturkatastrofer uppvisar ett intressant mönster. Relativt många (32%) svarar att de *oroar sig mycket* för denna typ av miljö- och klimatproblem. Samtidigt är det så många som 22% som *inte oroar sig alls* för naturkatastrofer.

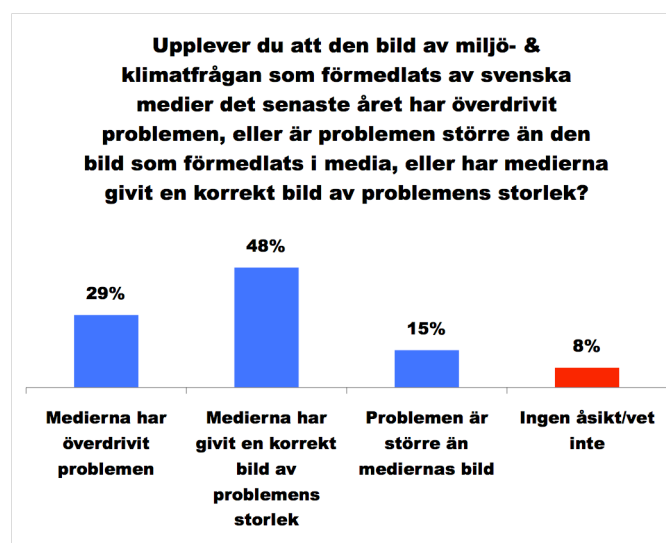
När man granskar hur oron skiljer sig mellan olika undergrupper av svarande ser man bland annat följande:

- De som bor i storstäderna (Stockholm, Göteborg och Malmö) oroar sig extra mycket för luftföroreningar medan de som bor på mindre orter/landsbygden istället visar en oro för olika typer av naturkatastrofer. Resultatskillnaderna känns logiska eftersom luften i storstäderna är mer förorenad än på landet samtidigt som de som bor på landet lever "närmare naturen" och därför har en starkare upplevelse av olika naturfenomen- och katastrofer.

- Kvinnorna oroar sig mer än männen för samtliga uppräknade miljö- och klimatproblem.
- De äldsta i undersökningen (åldersgruppen 65-74 år) oroar sig mer än övriga för alla de nämnda miljö- och klimatfrågorna – undantaget naturkatastrofer, som de yngsta respondenterna (personer i åldern 17-24 år) oroar sig mest för (hela 43% av de intervjuade i denna åldersgrupp svarar att de *oroar sig mycket* för naturkatastrofer). Även växthuseffekten är ett problem som många unga svarat att de oroar sig för.
- De boende i Götaland oroar sig signifikant mer för naturkatastrofer än vad norrlänningarna gör. Detta beror sannolikt på det vi redan konstaterat, nämligen att de södra delarna av Sverige på senare tid drabbats betydligt mer av stormar, översvämningar etc.
- Låginkomsttagare oroar sig över lag mer för de olika miljö- och klimat-hoten än vad personer med högre inkomst gör.
- Det finns en tendens att lågutbildade är mer oroade för de olika miljö- och klimathoten än vad högutbildade är. Skillnaderna mellan olika utbildningsnivåer är dock endast signifikanta för markföroreningar och naturkatastrofer, varför man inte bör dra alltför långtgående slutsatser kring utbildningens betydelse för människans oro i miljö- och klimatfrågor.

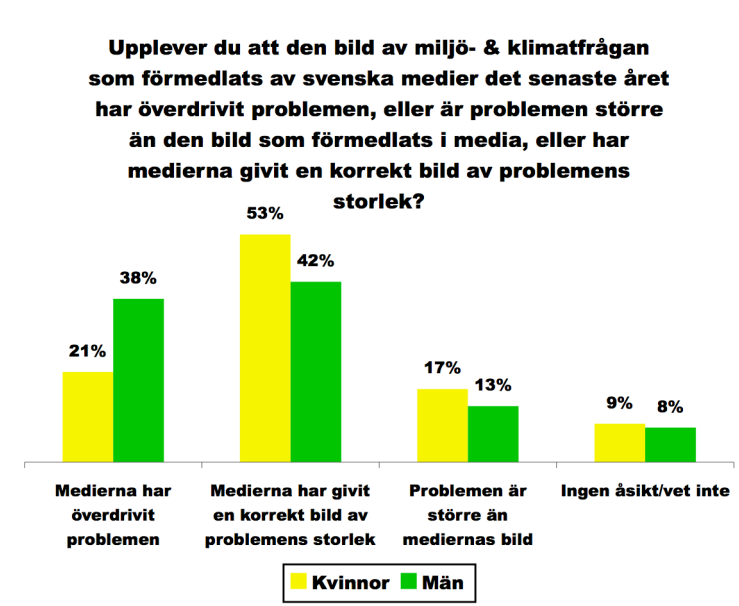
Varannan svensk anser att medierna ger en rättvisande bild av miljö- och klimatfrågorna – tre av tio upplever att de överdriver problemen

Att svenskarna är oroade för olika miljö- och klimatproblem är tydligt. Att denna oro dessutom ökat på senare tid har vi också sett i resultaten, något som självfallet hänger samman med den senaste tidens uppmärksamhet i media kring dessa frågor. Hur upplever då svenskarna att denna mediebevakning varit under det senaste året? Har medierna givit en rättvisande bild av problemens storlek, eller har medierna överdrivit problemen? Eller kan det till och med vara så att problemen är större än mediernas bild? Så här svarar svenskarna på den frågan:

Argument

Diagrammet visar en ganska splittrad bild av svenska folkets syn på mediernas miljö- och klimatbevakning under det senaste året. Nästan hälften av de svarande anser att medierna har givit en korrekt bild av problemens storlek. Tre av tio anser att medierna har överdrivit problemen medan 15% svarar att de upplever att problemen i verkligheten är större än mediernas bild. I många andra sammanhang när man ber svenskarna att sätta betyg på mediernas trovärdighet så är de mycket negativa och kritiska. Att varannan svensk ger ett högt betyg till mediernas bevakning av miljö- och klimatfrågorna får därför anses vara mycket positivt för landets redaktioner och journalister – klart över förväntan. Samtidigt får man inte glömma att dubbelt så många anser att medierna överdrivit problemen som de som anser att problemen är större än vad medierna lyckats förmedla.

Männen är betydligt mer kritiska till mediernas rapportering än vad kvinnorna är. 53% av kvinnorna anser att medierna har givit en rättvisande bild av problemens storlek – bland männen är denna andel endast 42%. 38% av männen, men endast 21% av kvinnorna, anser att medierna överdrivit problemen.

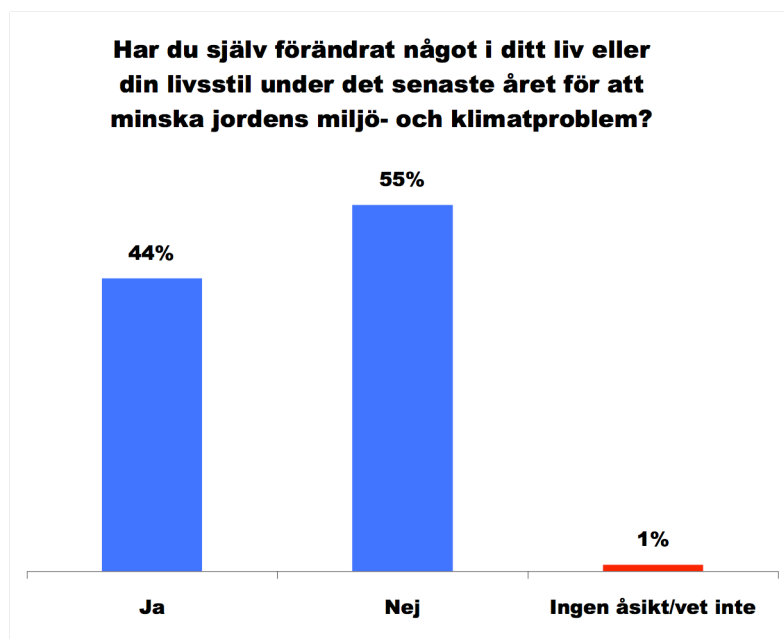
Mest positiva till mediernas bevakning är de yngre undersökningsdeltagarna (upp till 39 år). De som ger medierna sämst betyg i denna fråga är personer i åldern 50-64 år.

Man kan också se ett mönster i resultatet när man granskar olika inkomstnivåer; de med lägst inkomst svarar i betydligt större utsträckning "ingen åsikt/vet inte" på frågan, och ju högre upp i inkomst man kommer, desto större andel som upplever att medierna har överdrivit problemen.

Förändringar av vår livsstil och våra värderingar

Nästan hälften av svenskarna har det senaste året förändrat sin livsstil i en mer miljövänlig riktning

Att oron för miljö- och klimathotet är stor har vi redan sett. Hur påverkar denna oro oss? Leder den ökade medvetenheten till att vi förändrar vår livsstil och våra värderingar?

Knappt hälften (44%) av svenskarna i åldern 17-74 år uppger att de har förändrat något i sin livsstil för att minska jordens miljö- och klimatproblem. Siffran är uppseendeväckande hög eftersom den bara beskriver förändringar *det senaste året*. Visserligen har vi under det senaste året haft en uppmärksamhet och debatt kring dessa frågor som överträffar allt vi tidigare upplevt. Men samtidigt så har det inte under detta år inträffat någon extraordinär miljö- eller klimatkatastrof, som kan förklara uppvaknandet hos så stora befolkningsgrupper.

Än en gång ser vi tydliga skillnader mellan könen; 48% av kvinnorna och 40% av männen svarar att de förändrat livsstil i syfte att vara mer miljö- och klimatvänliga.

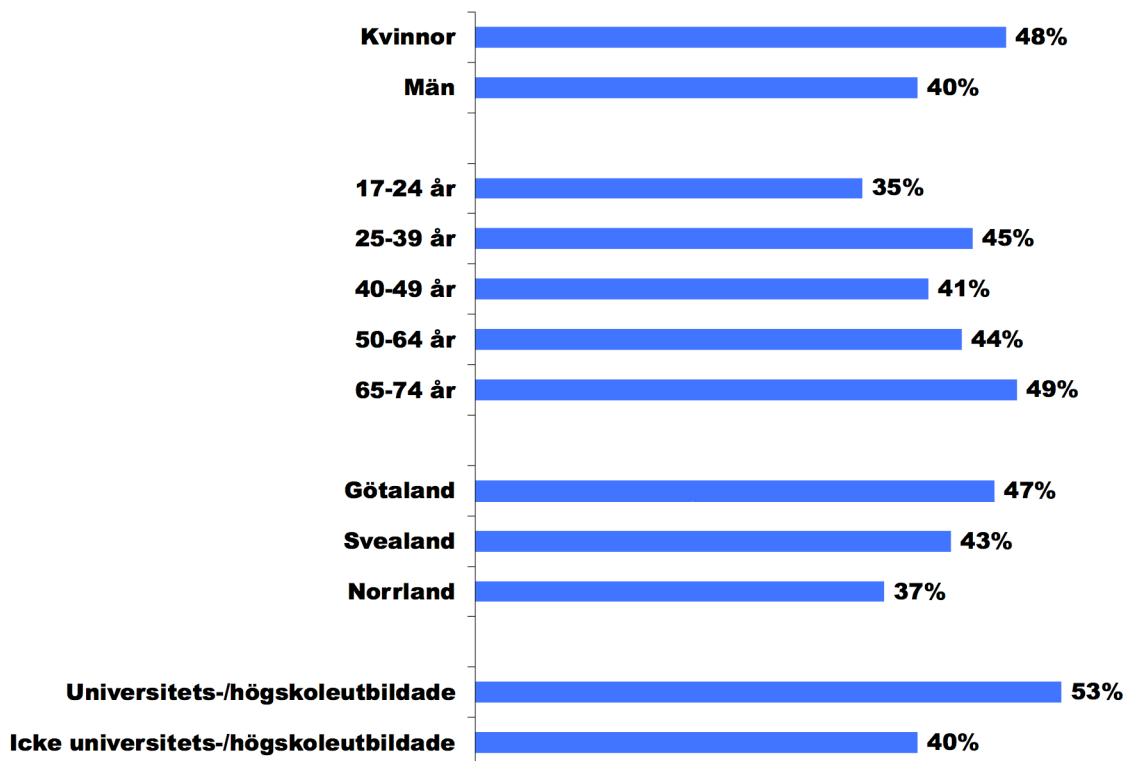
Det finns även andra undergrupper som i extra stor utsträckning förändrat sitt liv eller sin livsstil för att minska jordens miljö- och klimatproblem:

- de äldsta intervjupersonerna (65-74 år)
- de boende i Götaland
- högutbildade personer (universitets-/högskoleutbildade)

På nästa sida finns ett diagram som tydligt visar resultatskillnaderna mellan olika undergrupper av svarande.

Argument

Andelen inom olika undergrupper som svarat att de förändrat något i sitt liv eller sin livsstil under det senaste året för att minska jordens miljö- och klimatproblem

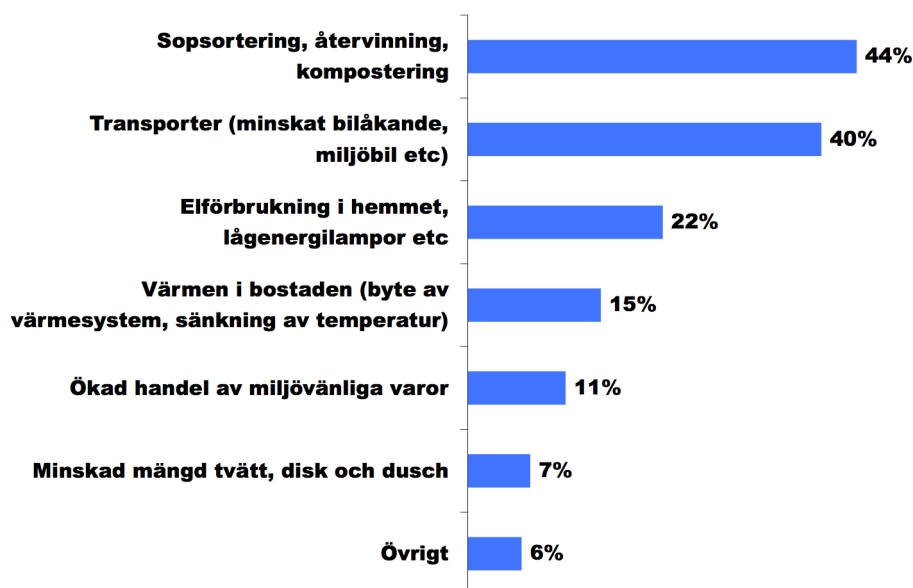

Sopsortering och minskat bilåkande – svenskarnas vanligaste åtgärder för att minska miljö- och klimatproblemen

I förra frågan såg vi att 44% av svenskarna har förändrat något i sitt liv eller sin livsstil det senaste året i syfte att minska jordens miljö- och klimatproblem. Dessa 44% fick en öppen följdfråga om vad det rör sig om för förändringar. På vilket sätt har de förändrat sina liv och livsstilar? Vilka konkreta åtgärder har de vidtagit för att vara mer miljö- och klimatvänliga?

Eftersom det var en helt öppen fråga fick respondenterna formulera sina svar med egna ord. I efterhand har dessa öppna svar kategoriserats, i syfte att kunna kvantifiera resultatet. På nästa sida finns ett diagram som visar denna kategorisering och kvantifiering av de öppna svaren. Observera att varje respondent kunde ge mer än ett svar, varför staplarna summerar till betydligt mer än 100%. En genomsnittlig respondent nämnde 1,45 svar/åtgärder på den öppna frågan.

Vad i ditt liv eller din livsstil har du förändrat under det senaste året för att minska jordens miljö- och klimatproblem?

Två kategorier av svar dominerar; sopsortering och transporter. I den förstnämnda kategorin ingår de som svarat "sopsortering", "källsortering", "återvinning", "kompostering" etc. I kategorin "transporter" ingår alla som förändrat sina resvanor (såväl vardag som helg) genom att minska bilåkandet, åka mer kommunalt, cykla eller gå mer än tidigare etc. I denna kategori har även alla som bytt till miljöbil placerats.

Många svarar också att de har minskat sin elförbrukning i hemmet. Det sker huvudsakligen genom att minska användandet och stänga av maskiner och apparater. Men det sker också genom att byta ut glödlampor till lågenergilampor, att byta ut gamla kylskåp till moderna, mer energisnåla dition etc.

Att byta värmesystem i bostaden är ett stort ingrepp, men trots det så är det så många som 14% som svarar att de gjort det. 1% uppger att de visserligen inte bytt system för uppvärmning, men att de på senare tid sänkt temperaturen i bostaden med någon grad. När man analyserar varför så många bytt värmesystem i bostaden så ska man betänka att det oftast finns ett privatekonomiskt motiv för ett sådant byte, snarare än en omtanke om jordens miljö och klimat – därmed *inte* sagt att det är något som helst fel med det ekonomiska motivet eller att de båda syftena inte skulle kunna samverka på ett bra sätt.

11% av de svarande uppger att de under det senaste året förändrat sina inköps- och konsumtionsmönster i en mer miljövänlig riktning. Det handlar bland annat om att köpa ekologiska varor, att välja svensk-/närproducerad mat som inte transporterats långa sträckor etc.

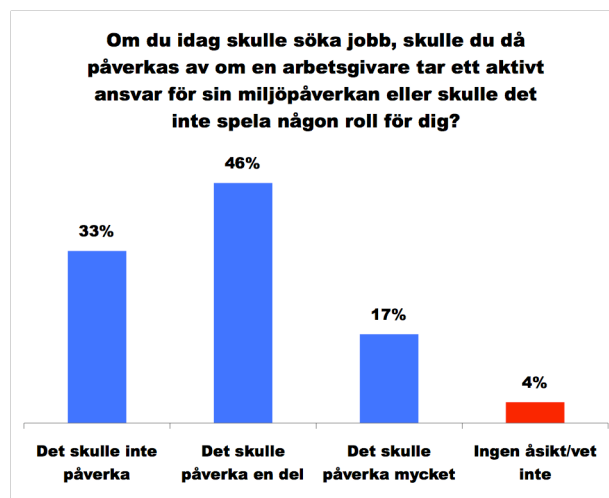
7% svarar att de försöker minska vattenförbrukningen samt kemikalieutsläppen genom att dra ner på tvätt, disk och duschande.

Argument

Två av tre svenskar påverkas av arbetsgivarens ansvarstagande i miljö- och klimatfrågor

Att påverka samhället i en miljövänlig riktning sker inte bara genom vårt vardagliga beteende eller hur vi väljer att konsumera olika produkter och tjänster. Det sker också i valet av arbetsgivare. Tänker svenskarna på att detta val påverkar jordens miljö och klimat? Hur stor roll spelar i så fall miljö- och klimatfrågorna vid val av arbetsgivare?

Observera att frågan ställdes till alla – oberoende av ålder och oberoende av om de är ute på arbetsmarknaden eller inte. De som inte kan tänkas söka några jobb alls framöver ombads ändå tänka sig in i situationen och svara så som det tror att skulle agera.

Nästan två av tre svenskar (63%) säger att de i ett val mellan olika arbetsgivare skulle påverkas av deras agerande i miljö- och klimatfrågor. Endast en av tre uppger att de inte skulle påverkas av denna miljö- och klimataspekt. Trots att de flesta som uppger att de skulle påverkas av arbetsgivarens ansvarstagande i dessa frågor hävdar att de skulle *påverkas en del*, och "endast" 17% svarar att de skulle *påverkas mycket*, så är resultatet ändå mycket intressant. Frågan är om arbetsgivarna går i takt med arbetskraften i dessa frågor? Inser arbetsgivarna att deras påverkan på miljön och klimatet är en viktig del i deras image på arbetsmarknaden? Inser de att miljö- och klimataspekten är ett viktigt konkurrensmedel i jakten på framtidens medarbetare och kompetens?

Signifikant fler kvinnor (69%) än män (57%) svarar att arbetsgivarnas miljö- och klimatagerande skulle påverka dem vid ett val mellan olika jobb.

Låginkomsttagare svarar, i större utsträckning än de som har högre inkomst, att de skulle påverkas av arbetsgivarens ansvarstagande i miljö- och klimatfrågor.

Särklassigt störst hänsyn till miljö- och klimataspekten verkar de äldsta respondenterna ta; 78% i åldern 65-74 år uppger att de skulle påverkas av arbetsgivarens miljö- och klimatasvar. Bland yngre respondenter (17-39 år) är det "endast" 49% som uppger att de, vid val av arbetsgivare, skulle påverkas av denna miljö- och klimataspekt.

Vid en geografisk resultatanalys ser vi att norrlänningarna är de som i minst utsträckning skulle påverkas av arbetsgivarens ansvarstagande i miljö- och klimatfrågor.

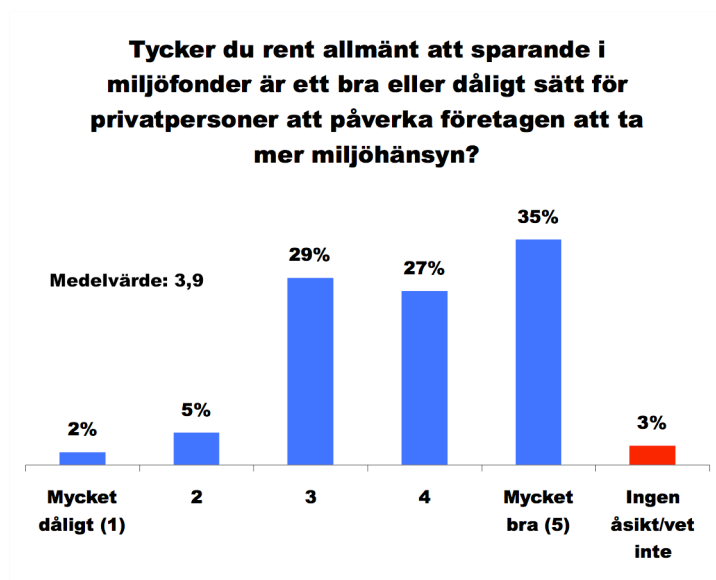
Argument

Miljöfonder och företagens ansvarstagande

Mycket positiv syn på miljöfonder som påtryckningsmedel

Intervjuerna innehöll två frågor om miljöfonder – dels svenskarnas allmänna bild av miljöfonder som påtryckningsmedel, dels det egna intresset för att börja spara i denna typ av fonder. När vi skapade intervjufrågorna insåg vi att det finns en risk för att många inte vet vad som menas med en miljöfond, alternativt att de har en bild av dessa fonder som inte är helt korrekt. Därför inledde vi detta avsnitt av intervjuerna med att läsa upp en text. Syftet var att alla intervjupersoner skulle ha samma bild av vad miljöfonder är. Texten löd:

Nu kommer jag att ställa några frågor om så kallade miljöfonder. Det är möjligt att du redan känner till det, men miljöfonder är sådana som privatpersoner kan placera pengar i – precis som vilka andra fonder som helst. Till skillnad från många andra fonder investerar miljöfonder endast i företag som tar ett aktivt ansvar för sin miljöpåverkan.

Resultatet visar att det finns en mycket positiv bild av miljöfonder som påtryckningsmedel gentemot företagen. 62% av alla svarande tycker att miljöfonder är ett ganska eller mycket bra sätt att påverka företagen mot ett större ansvarstagande i miljö- och klimatfrågor. Endast 7% är negativa till miljöfonder som påtryckningsmedel, d v s svarar 1 eller 2 på den femgradiga skalan. Medelvärdet på den femgradiga skalan blir så högt som 3,9.

En tolkning av resultatet är att många svenskar börjar inse att vi inte bara påverkar jordens miljö och klimat genom vårt beteende och vår vardagliga konsumtion. Tidigare i denna rapport såg vi att svenskarna också väger in miljö- och klimataspekten vid val av arbetsgivare, och nu ser vi alltså att de även förstår kopplingen mellan hur vi placerar våra sparpengar och företagens ansvarstagande för sin miljöpåverkan. Att endast 3% svarar "ingen åsikt/vet inte" på frågan förstärker denna bild.

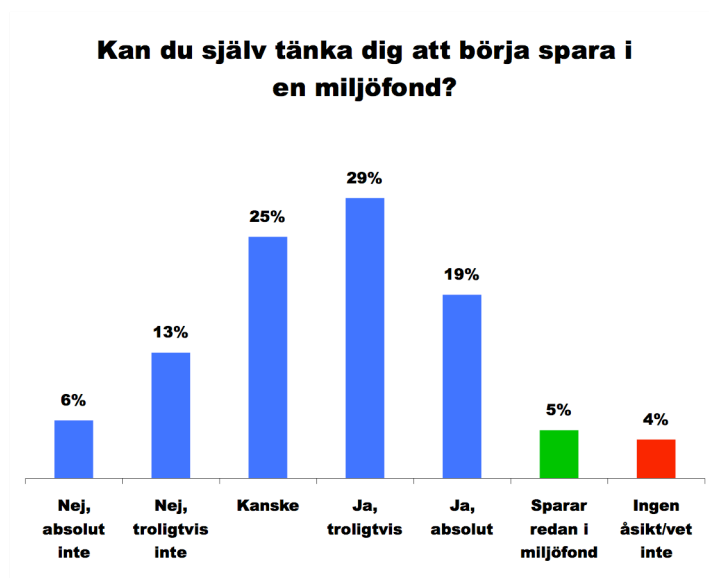
Argument

Om vi studerar svaren lite mer detaljerat finner vi att följande undergrupper av svarande är extra positiva till miljöfonder som påtryckningsmedel:

- Kvinnor är betydligt mer positiva (medelvärde 4,1) än män (medelvärde 3,7)
- De yngre svenskarna (personer i åldern 17-39 år) är något mer positiva än äldre till miljöfonder
- Personer med universitets-/högskoleutbildning har en signifikant mer positiv bild av miljöfonder som påtryckningsmedel

Hälften av svenskarna kan tänka sig att börja spara i en miljöfond – en av 20 gör det redan

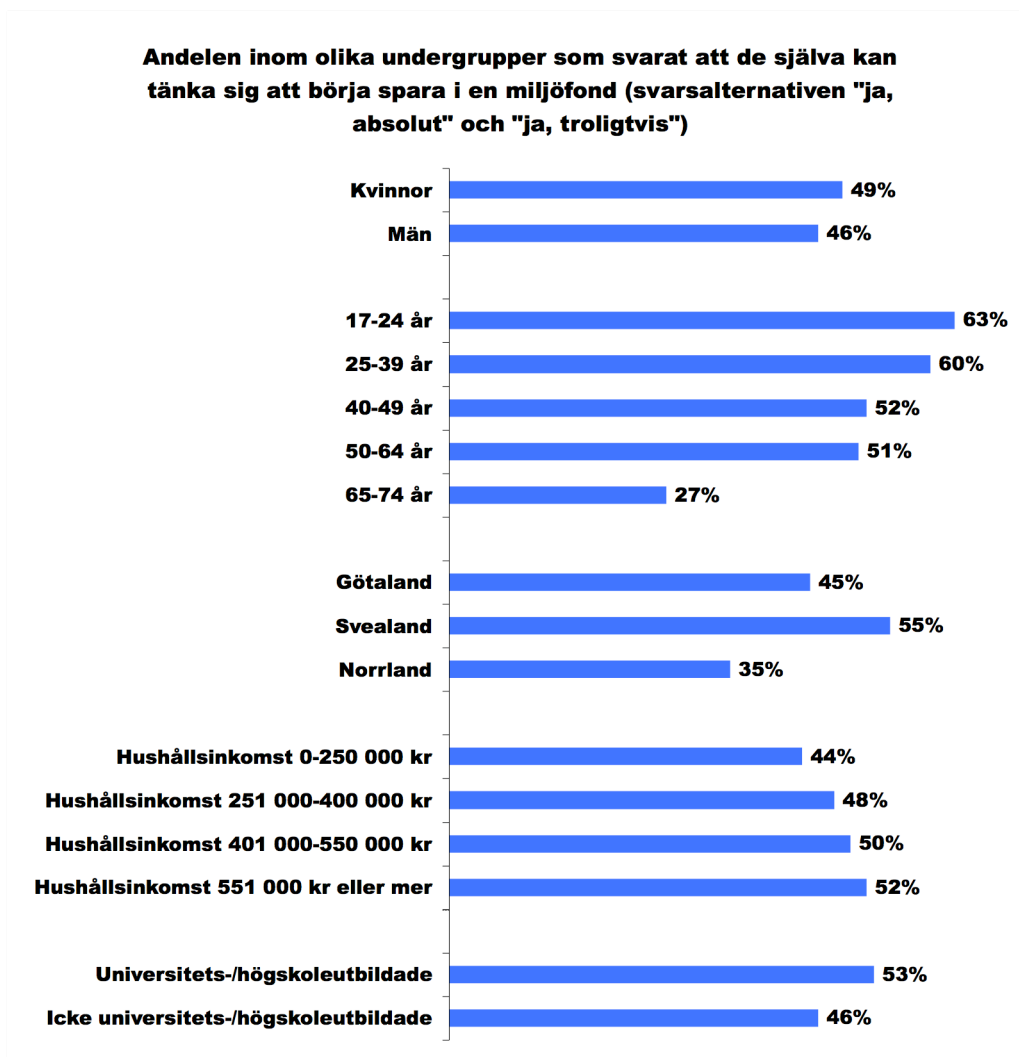
Det är en sak att vara positiv till principen att genom miljöfonder påverka företag i en miljö- och klimatvänlig riktning. En annan sak är att själv ta steget att investera i en sådan fond. Hur många kan tänka sig att själva börja spara i en miljöfond? Hur många är det som redan gör det idag?

Hälften av svenskarna (48%) svarar att de kan tänka sig att själva börja spara i en miljöfond. Ytterligare 5% svarar att de redan har denna sparform. Tillsammans innebär det att mer än varannan svensk (53%) utgör den direkta marknaden för miljöfonder, och då har vi ändå inte räknat in de 25% som svarade "kanske" på frågan. Marknaden är fortfarande inte särskilt exploaterad; utifrån de olika fondbolagens perspektiv kan man jämföra 48% med 5% och se det som att nio av tio är potentiella kunder och endast en av tio befintlig miljöfondsparare.

Endast 19% av svenskarna svarar att de inte kan tänka sig att själva börja spara i en miljöfond. 4% svarar "ingen åsikt/vet inte".

Nedan finns ett diagram som visar hur resultatet på denna fråga varierar mellan olika undergrupper av svarande:

Att kvinnor är något mer positiva till att själva börja spara i en miljöfond känns logiskt med tanke på att de har en så positiv generell bild av miljöfonder som påtryckningsmedel (se föregående fråga). På samma sätt är det helt naturligt att de unga också är mest positiva till att själva börja spara i en miljöfond. Att intresset för miljöfonder är så lågt bland de äldsta respondenterna beror naturligtvis inte bara på deras inställning till just miljöfonder, utan minst lika mycket på att deras generella intresse för att börja fondspara är lågt. Att påbörja ett fondsparande i denna ålder är inte alls lika vanligt som i yngre åldersgrupper.

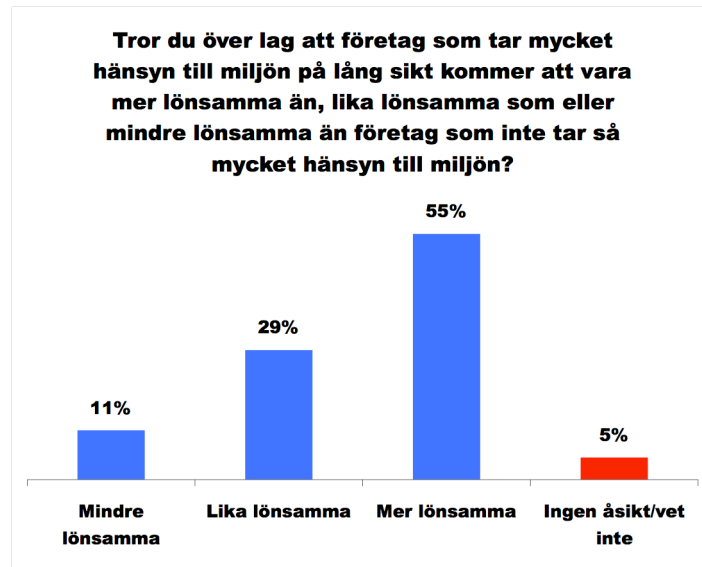
Särklassigt svagast intresse för miljöfonder finner vi i Norrland. Endast var tredje norrlänning kan tänka sig att själv börja spara i en sådan fond.

Att högre inkomst leder till ett större intresse för att själv börja spara i miljöfonder beror inte bara på att höginkomsttagare har en mer positiv bild av miljöfonder som påtryckningsmedel. Det beror också på att höginkomsttagare har mer pengar att placera i olika sparformer, där miljöfonder är ett exempel på en sådan tänkbar sparform.

Argument

Svenska folket tror att miljövänliga företag är mer lönsamma på lång sikt

Efter att ha satt fokus specifikt på miljöfonder ställde vi en mer övergripande fråga om kopplingen mellan företagens miljöansvar och deras lönsamhet.

Det finns en stark övertygelse att företag som tar ett aktivt miljöansvar också är mer lönsamma på lång sikt. En klar majoritet av svenskarna (55%) svarar att de tror att denna typ av företag kommer att vara mer lönsamma på lång sikt än företag som inte tar så stor hänsyn till miljön. Endast 11% förväntar sig att företag som tar mycket miljöhänsyn kommer att vara mindre lönsamma på lång sikt.

Resultatet på denna fråga är en viktig förklaring till varför svenska folket har en så positiv inställning till miljöfonder – syftet med fondsparande är trots allt att tjäna pengar. Att miljöfonder dessutom anses vara ett bra sätt att påverka företagen, och därmed hela samhället, i en miljövänlig riktning är en parallell förklaring till den positiva bilden av dessa fonder.

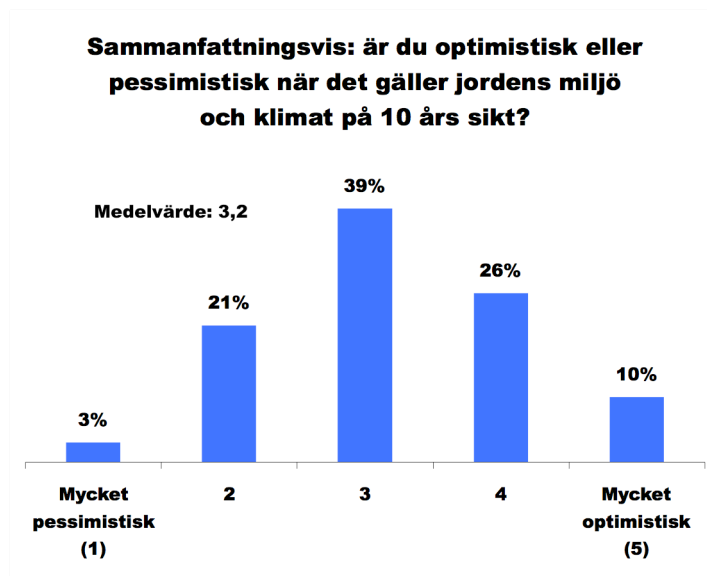
Extra stark tro på att det finns en koppling mellan miljöhänsyn och lönsamhet har intervjupersoner med hög inkomst och hög utbildning.

Däremot kan man inte utläsa några nämnvärda resultatskillnader mellan kvinnor och män, mellan olika åldrar eller mellan olika geografiska delar av landet. Fler män än kvinnor svarar visserligen att de tror att miljövänliga företag kommer att vara *mer lönsamma* på sikt. Men samtidigt är det fler män än kvinnor som svarar det motsatta, d v s att företag som tar miljöhänsyn kommer att vara *mindre lönsamma* på sikt. Extra många kvinnor är osäkra eller svarar att miljövänliga företag kommer att vara *lika lönsamma* som sina mindre miljövänliga konkurrenter.

Jordens miljö och klimat de kommande tio åren

Svenska folket – en blandning av optimister och pessimister

Den avslutande intervjufrågan var ett försök att sammanfatta svenska folkets syn på framtidens miljö och klimat. Vi frågade helt enkelt om de är optimister eller pessimister på tio års sikt.

När man studerar resultatet på denna fråga framträder en mycket splittrad bild. Var fjärde svensk i åldern 17-74 år är pessimistisk när det gäller jordens miljö och klimat de kommande tio åren. Samtidigt är hela 36% optimistiska. Den absoluta merparten av de svarande har dock ingen stark positiv eller negativ känsla inför framtiden, utan placerar sig i mitten på den femgradiga skalan. Detta kan tolkas som att de är mycket osäkra på vad de tycker och tänker, och många pendlar säkert mellan att vara optimister och pessimister. Sedan finns det sannolikt en stor grupp som i grund och botten ("om inget görs") är pessimister, men som ändå kan vara optimister med tanke på att miljö- och klimatfrågorna fått sådan uppmärksamhet den senaste tiden och att denna uppmärksamhet fungerat som en väckarklocka för många människor. Möjligheterna att fatta genomgripande beslut och genomföra radikala, globala åtgärder är sannolikt mycket bättre idag än för bara ett år sedan med tanke på det förändrade värderingsklimatet bland stora delar av jordens befolkning – eller i alla fall bland många av världens beslutsfattare.

Ett mycket intressant mönster i resultaten är att de personer som är mest oroade för jordens miljö och klimat samtidigt är mest optimistiska. Att utgå från att oro automatiskt leder till pessimism verkar alltså vara helt fel. Text är kvinnor mer optimistiska än män, och de äldsta intervjupersonerna (åldersgruppen 65-74 år) ser mer positivt på framtiden än vad yngre personer gör.